

Klachtnummer 2023/126

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 2 juni 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [IB'er] (verder: de intern begeleider). De Commissie heeft op 14 juli 2023 een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 21 september 2023. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers;
- de intern begeleider;
- [directeur], directeur van de school (verder: de directeur);
- [bestuurder], voorzitter van het College van Bestuur van het bestuur (verder: de bestuurder).

II. Standpunt van klagers

Op dinsdag 30 mei 2023 is klaagster om 10.53 uur gebeld door de intern begeleider met het verzoek om [leerling] van school op te komen halen omdat [leerling] niet naar haar en de leerkracht had geluisterd en boos de school was uitgelopen richting het schoolplein.

Klagers konden [leerling] niet ophalen omdat ze aan het werk waren. De intern begeleider wilde vervolgens dat de opa van [leerling] haar kwam ophalen. Opa en oma waren echter ook niet in de gelegenheid.

De intern begeleider gaf aan dat klagers verantwoordelijk zijn voor hun kind en dat zij [leerling] moesten ophalen. Klagers zijn van mening dat de school gedurende schooltijd verantwoordelijk is voor [leerling].

Om 15.00 uur is [leerling] door haar opa opgehaald van school. Opa zag direct aan [leerling] dat er iets aan de hand was. Normaliter is zij een vrolijk en enthousiast kind. Die dag was ze erg droevig en stil. Naar aanleiding van de nare situatie die dag op school heeft ze de hele avond hoofdpijn gehad en weinig gegeten.

Op de dag zelf heeft het volgende zich afgespeeld. De kinderen zaten in de pauze in de kring. [leerling] wilde haar komkommer niet met een ander kindje delen. Een andere leerling had koek mee en heeft dat gedeeld met het kindje dat om komkommer vroeg. [leerling] kreeg geen koek van deze leerling. Zij werd daar boos om en is de school uitgelopen.

Voor de veiligheid van de kinderen dient de deur van school op slot te zijn. Dit was niet het geval en daardoor kon [leerling] naar buiten lopen.

De leerkracht is achter [leerling] aangegaan. Zij heeft [leerling] met de huismeester gezocht. Ze had zich verstopt achter een schuurtje. Toen zij weer binnen kwamen is de intern begeleider naar [leerling] toegelopen. Ze vroeg [leerling] om haar tas te pakken. [leerling] wilde dit niet. De intern begeleider pakte op dat moment heel hard de pols van [leerling] vast. [leerling] wilde loskomen maar de intern begeleider kneep daarop harder in haar pols. [leerling] heeft hier veel pijn aan over gehouden. De volgende ochtend was de pijn erger en is klaagster met haar naar de huisarts geweest voor onderzoek. Met het blote oog was er niets te zien maar haar pols deed wel pijn.

[leerling] heeft een traumatische dag gehad en had 's nachts last van nachtmerries.

Klagers stellen dat er geen gevaarlijke situatie gaande was en dus ook geen reden om haar pols op die manier vast te houden. De enige reden was dat [leerling] niet luisterde.

De intern begeleider heeft [leerling] van 10.45-15.00 uur in een kleine kantooruimte van de directeur vast gehouden. [leerling] heeft meerdere keren aangegeven dat ze terug wilde naar de klas en aan de intern begeleider verteld dat een ander kindje haar komkommer wilde hebben. De intern begeleider antwoordde dat het niet de schuld was van het andere kindje maar dat [leerling] de schuldige was. Op het moment dat zij dit uitsprak heeft zij [leerling] nogmaals fysiek aangetast door haar tweemaal hard aan te tikken met haar wijsvinger tegen haar borst. De intern begeleider behandelde [leerling] op een erg negatieve manier. Dit heeft het zelfvertrouwen van [leerling] beschadigd. De impact hiervan op [leerling] is erg groot geweest.

Op donderdag 1 juni 2023 hebben klagers met de directeur en de intern begeleider gesproken. De directeur gaf aan dat [leerling] zich prima heeft vermaakt in dat kleine kantoortje. Klagers stellen dat [leerling] zich wel moest vermaken omdat ze op dat moment geen andere keuze had. [leerling] heeft daarnaast het werk verricht van een conciërge; bekers opruimen en de was opvouwen. Ze heeft de hele dag in een kantoortje gezeten en heeft een grote straf uitgezeten die ze niet verdiende. [leerling] heeft hier nu nog last van.

Het gespreksonderwerp op donderdag 1 juni 2023 was 'hoe nu verder tot aan de zomervakantie'.

Dit was voor de directeur en de intern begeleider belangrijker dan wat [leerling] op dinsdag 30 mei 2023 heeft meegemaakt. De belangen van de school stonden voorop en de veiligheid en gevoelens van [leerling] werden onderdrukt.

III. Standpunt van verweerder

[leerling] is gebaat bij een schooldag die volgens een bekend en vast stramien verloopt. Dat is bekend bij klagers. Er zijn afspraken over hoe te handelen als de situatie niet veilig is voor [leerling] of voor haar klasgenoten.

Op 30 mei 2023 organiseerde school een ANWB-Streetwise dag. Al snel gaf dat zoveel stress bij [leerling] dat zij op een fysieke wijze de confrontatie met klasgenootjes zocht. Na een interventie daarop door de leerkracht liep [leerling] weg uit de klas. Omdat de leerkracht [leerling] niet meer zag, seinde zij de intern begeleider in. De vrees was dat [leerling] de school had verlaten en misschien zelfs van het plein was gegaan. Ook de conciërge zocht mee en hij vond [leerling] gelukkig al snel op het schoolplein.

De voordeur van de school is altijd open gedurende schooltijd en de pleinhekken zijn niet gesloten. Daarmee voldoet verweerder aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De school is niet in gebreke gebleven toen [leerling] door de open deur het plein op kon gaan.

In eerdere gevallen waarbij [leerling] dermate geprikkeld raakte dat het voor haar en de klasgenootjes onprettig dreigde te worden, werd tijdig een onderwijsassistent ingeschakeld als extra paar ogen. Die mogelijkheid was er op 30 mei 2023 niet. De intern begeleider belde daarom namens de leerkracht klagers met het verzoek om [leerling] op te halen. Klagers gaven aan dat zij [leerling] niet konden komen halen en dat school verantwoordelijk was.

Omdat er geen opvang was, heeft de intern begeleider haar afspraken afgezegd en is zij 'verhuisd' naar het ruime vertrek van de directeur. Daar heeft zij de dag met [leerling] doorgebracht. Het eerste uur was [leerling] heel boos en probeerde zij opnieuw weg te lopen. Daarbij moest de intern begeleider haar aan haar arm tegenhouden en terugbrengen naar de directieruimte. Het vastpakken van leerlingen is een handeling die verweerder zoveel mogelijk wil voorkomen. Er wordt veelal geprobeerd kinderen verbaal te begeleiden, maar in deze omstandigheid, waarin [leerling] al een keer weggelopen was, leek het de enige optie. Verweerder beschouwt dit niet als mishandeling. Na een uur kalmeerde [leerling]. De rest van de dag verliep rustig. In de pauzes was [leerling] op het plein bij de klasgenoten. De intern begeleider heeft verslag gedaan over het verloop van de dag. Verweerder herkent zich niet in de bewoording van straffen in een kleine kamer. Het was uitdrukkelijk geen straf maar bedoeld om [leerling] rust te geven. Er was voldoende spelmateriaal aanwezig. [leerling] heeft nog even geholpen met wat kopjes naar het aanrecht te brengen en heeft een of twee theedoeken opgevouwen. Ze vond het leuk daarmee te helpen.

Op 31 mei 2023 ontving de directeur een klacht over de intern begeleider. Er stond voor 1 juni 2023 al een gesprek gepland over de verwijzing van [leerling] naar het speciaal basisonderwijs (verder: het SBO). In het gesprek dat de volgende dag volgde, bleek dat klagers de school betichtten van discriminatie van 'buitenlanders' (zo benoemd door klager).

Het gesprek op 1 juni 2023 verliep aanvankelijk goed. Er werden afspraken gemaakt voor het afronden van de toelaatbaarheidsverklaring van [leerling] voor het SBO. Dat was ook heel erg nodig, want de deadline om een toelaatbaarheidsverklaring in te dienen was al verstreken en de school voor SBO had al aangegeven dat de inschrijvingstermijn per 1 juni 2023 verstreek. Het incident van 30 mei 2023 bevestigde nogmaals dat de school onvoldoende kon voorzien in de onderwijsbehoeften van [leerling]. In het tweede deel van het gesprek kwam de directeur terug op het gebeurde op 30 mei 2023. De beschuldigingen over 'slavenarbeid', 'kindermishandeling' en 'discriminatie' werden op zo'n luide toon geuit, dat de directeur het gesprek voor dat moment beëindigde.

De intern begeleider heeft samen met de leerkracht zorg gedragen voor een veilige dag voor de klasgenoten van [leerling] en voor [leerling] zelf. Bovendien heeft de intern begeleider in het gesprek van 1 juni 2023 gemotiveerd waarom het beetpakken van [leerling] op 30 mei 2023 in haar ogen de enig overgebleven optie was om voor een tweede maal weglopen van [leerling] te voorkomen.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie stelt op basis van de stukken en het ter zitting verhandelde vast dat de klacht betrekking heeft op de volgende onderdelen:

1. De intern begeleider is hardhandig omgegaan met [leerling].
2. Er is sprake van een onveilige schoolomgeving.
3. [leerling] is onterecht uren lang gestraft in een kleine kamer.

Ad 1. De intern begeleider is hardhandig omgegaan met [leerling]

Het staat niet ter discussie dat de intern begeleider [leerling] aan haar arm heeft vastgepakt toen bleek dat [leerling] de ruimte wilde verlaten. De intern begeleider wilde hiermee voorkomen dat [leerling] de school verliet. Klagers zijn van mening dat de intern begeleider de veiligheid van [leerling] op een andere manier had moeten en kunnen waarborgen.

De Commissie maakt uit de stukken op dat de dag van het incident anders verliep dan een gewone schooldag. [leerling] raakte hierdoor uit haar doen waardoor de situatie escaleerde. [leerling] liep weg en werd na een zoektocht buiten de school teruggevonden en weer mee naar binnen meegenomen. [leerling] bleef echter onrustig en wilde nog steeds weglopen. Hiermee creëerde ze een onveilige situatie voor zichzelf. [leerling] luisterde niet naar verbale waarschuwingen van de intern begeleider. Het vastpakken aan haar arm kan dan ook worden gezien als de uiterste mogelijkheid om te voorkomen dat [leerling] de ruimte en zo mogelijk de school verliet.

Alles overziend is de Commissie van oordeel dat er gelet op de gegeven omstandigheden voldoende aanleiding was voor de intern begeleider om [leerling] op dat moment vast te pakken. De intern begeleider probeerde [leerling] hiermee te beschermen. De Commissie kan niet vaststellen dat de intern begeleider in haar optreden onzorgvuldig en/of te hardhandig is geweest.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad 2. De onveilige schoolomgeving

Klagers stellen dat verweerder een onveilige situatie op school creëert doordat de deuren/hekken niet afgesloten zijn. Verweerder geeft aan dat de schooldeuren en/of hekken op geen van haar scholen op slot zijn.

De Commissie stelt vast dat het heel gebruikelijk is dat schooldeuren en/of hekken niet afgesloten worden. Er bestaat ook geen verplichting om een schooldeur en/of hek op slot te doen. De afweging om een deur of hek al dan niet op slot te doen ligt bij de school. De Commissie toetst enkel of zij in redelijkheid de keuze heeft kunnen maken in de onderhavige situatie de deuren en/of het hek niet af te sluiten. De Commissie heeft niet kunnen constateren dat de school in redelijkheid een andere keuze had moeten maken.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad 3. De onterechte straf

Klagers stellen dat [leerling] ten onrechte uren lang gestraft is in een kleine kamer. Verweerder geeft aan dat geen sprake was van een straf en dat [leerling] goed begeleid en verzorgd werd in de kamer van de directeur. De Commissie constateert dat partijen het verblijf van [leerling] in de kamer van de directeur allebei anders kwalificeren.

De Commissie acht het begrijpelijk dat [leerling] die dag, voor haar eigen welzijn en dat van haar klasgenoten, niet terug naar haar klas kon. Toen bleek dat ouders niet in de gelegenheid waren te voldoen aan het verzoek om [leerling] van school op te halen heeft de school gezorgd voor de verdere opvang van [leerling] op school.

[leerling] mocht, toen ze wat tot rust was gekomen, met de intern begeleider de school door, heeft buiten gespeeld, had voldoende spelmateriaal tot haar beschikking en heeft genoeg aandacht en begeleiding genoten. Het enkele feit dat [leerling] heeft geholpen een paar kopjes weg te brengen en

wat handdoeken op te vouwen betekent niet dat dit gezien moet worden als een straf. Integendeel, kinderen met de leeftijd van [leerling] vinden het doorgaans juist leuk om te helpen met kleine huishoudelijke taken.

De Commissie is van oordeel dat verweerder, gelet op de beperkte mogelijkheden die zij die dag had, op de best mogelijke manier zorggedragen heeft voor [leerling]. Van straf was derhalve geen sprake.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Communicatie

Ten overvloede oordeelt de Commissie nog als volgt. Het komt de Commissie voor dat de communicatie, toen klagers gebeld werden, niet toereikend was. Gelet op de spanningen die er reeds tussen partijen bestonden ten aanzien van de overstap naar het SBO was goede communicatie extra belangrijk. Dat geldt in het bijzonder voor een professionele partij als de school.

De school had klagers nog duidelijker moeten en kunnen maken dat geen sprake was van straf en wat de consequenties waren als zij [leerling] die dag niet zouden komen ophalen, namelijk dat [leerling] niet terug de klas in mocht en derhalve de middag buiten het klaslokaal zou doorbrengen.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gegeven op 21 september 2023 door mr. M. Iedema, voorzitter, drs. J. van Tongeren en E. van Seventer-Timman, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema – de Oliveira Costa als secretaris.